

Priopćenje za medije

Luxembourg, 16. studenoga 2017.

Programi ekonomske prilagodbe za Grčku: revizori EU-a poručuju da su određene reforme provedene unatoč nekim nedostacima

Programima ekonomske prilagodbe koji su dogovoreni za Grčku nakon izbijanja financijske krize zajamčena je kratkoročna financijska stabilnost te je omogućen određeni napredak reformi, navodi se u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Međutim, programi su tek u ograničenoj mjeri doprinijeli oporavku Grčke koja ni sredinom 2017. nije bila u mogućnosti ponovno financirati svoje potrebe na tržištima.

Prvi program ekonomske prilagodbe dogovoren je 2010. u vrijednosti od 110 milijardi eura, a nakon toga uslijedila su još dva programa: za prvi od njih 2012. izdvojeno je 172,6 milijardi eura, a za drugi 2015. 86 milijardi eura. Cilj tih programa bio je uspostaviti stabilno ekonomsko stanje u Grčkoj pokrivanjem potreba za financiranjem tamošnjeg gospodarstva, a zauzvrat se tražila provedba opsežnih strukturnih reformi, čime bi se spriječilo širenje krize na ostatak europodručja.

„Ti su programi bili poticaj za reforme te su pomogli Grčkoj da izbjegne neispunjavanje obveza. Međutim, sposobnost te zemlje da sve svoje potrebe financira na financijskim tržištima i dalje je problematično pitanje”, **izjavio je Baudilio Tomé Muguruza, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.**

Revizori su utvrdili da Komisija nije imala prethodnog iskustva u upravljanju takvim procesom, da u programima nije bilo dostatno utvrđeno kojim uvjetima treba dati prednost na temelju važnosti, kao i da ti uvjeti nisu bili uključeni u širu strategiju za Grčku. Osim toga, za makroekonomske pretpostavke iz programa nisu iznesena zadovoljavajuća obrazloženja. Suradnja s drugim institucijama bila je djelotvorna, ali neformalna. Komisija je na kvalitetan način pratila ispunjava li Grčka uvjete u okviru provedbe programa.

Revizori su također dobili neujednačene rezultate u pogledu definiranja i provedbe reformi u četirima ključnim područjima politike: poreznom sustavu, javnoj upravi, tržištu rada i financijskom sektoru. Reforme poreznog sustava i javne uprave omogućile su fiskalne uštede, ali provedba strukturnih komponenti bila je znatno manje zadovoljavajuća. Financijski sektor u velikoj je mjeri

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

restrukturiran, ali uz velik trošak.

Općenito govoreći, revizori su utvrdili da su posebni ciljevi programa ostvareni tek u ograničenoj mjeri. Njima je ipak ostvarena znatna konsolidacija, što je vidljivo iz poboljšanja temeljnog salda proračuna za 17 % BDP-a u razdoblju 2009. – 2015. Međutim, zbog pada gospodarske aktivnosti u tom razdoblju, kao i troškova financiranja za prethodno akumulirani dug, udio duga u BDP-u u Grčkoj kontinuirano se povećavao. Slijedom toga, ta zemlja i dalje nije u mogućnosti u cijelosti financirati svoje potrebe na tržištima.

Revizori su u okviru ove revizije pokušali procijeniti ulogu Europske središnje banke (ESB) u programima, u skladu s ovlastima Suda za obavljanje revizije učinkovitosti upravljanja ESB-a. Međutim, ESB je doveo u pitanje ovlasti revizora i nije pružio dovoljno dokaza, pa Sud stoga nije bio u mogućnosti osvrnuti se na ulogu ESB-a.

Revizori su Europskoj komisiji iznijeli niz preporuka za poboljšanje definiranja i provedbe programa ekonomske prilagodbe, koje su u potpunosti prihvaćene.

Napomena za urednike

Svjetska financijska kriza dovela je do pada gospodarstva i dužničke krize u Europi. Zemlje s makroekonomskim neravnotežama i strukturnim nedostatcima suočile su se s velikim poteškoćama. Grčka je nakon prelaska na euro bilježila snažan gospodarski rast potaknut jednostavnim pristupom kreditima te blagom fiskalnom politikom. Međutim, kriza je razotkrila slabosti te zemlje te do travnja 2010. Grčka više nije bila u mogućnosti financirati se na financijskim tržištima na održiv način. Tada je od država članica europodručja i MMF-a zatražila financijsku pomoć.

Od 2010. godine Grčka je sudjelovala u trima programima ekonomske prilagodbe, koji su definirani u suradnji s Europskom komisijom, Europskom središnjom bankom i Međunarodnim monetarnim fondom. U treći program bio je uključen i Europski stabilizacijski mehanizam. Pružanje pomoći ovisilo je o uvjetima u području relevantnih politika koji su utvrđeni sporazumom između grčkih vlasti i zajmodavaca. Ova revizija dio je niza revizija obavljenih u posljednjih nekoliko godina koje su usredotočene na mjere i reforme uvedene kao odgovor na financijsku krizu. Revizijom je procijenjeno kako je Europska komisija upravljala prvim dvama programima te kako je definirala treći.

Tematsko izvješće br. 17/2017 „Intervencija Komisije u grčku financijsku krizu” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.